

Bölüm

9

KADINLARA YÖNELİK SOSYAL YARDIM VE SOSYAL HİZMET

Muhammet Ali KÖROĞLU¹
Bilgesu ÇÜM²

GİRİŞ

Toplumsal hayatta kadınlar kendilerine yönelik sosyal güvenlik önlemlerinin alınmasını gerektiren pek çok sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Bu sorunlar; eğitim ve istihdama katılımında yaşanan sorunlardan, toplumsal cinsiyet ayrımcılığına bağlı olarak yaşanan sorunlara, fırsat eşitsizlikleri ve yoksulluktan, aile içinde ya da dışında şiddet görme ve cinsel istismara kadar çeşitli şekillerde meydana gelmektedir. Bu bağlamda kadınların yaşadığı sorunlardan bazılarının içerik olarak detaylandırılması konunun anlaşılabilmesi açısından yararlı olacaktır.

Birçok ülkede kadınların yaşadığı ortak sorunlardan birisi toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa maruz kalmak olarak değerlendirilebilir. Toplumsal cinsiyet olgusu ile neredeyse tüm toplumlarda kadınlar erkeklere göre daha düşük statüde olmuş, bunun sonucu olarak kadının duygusal, mental, davranışsal yeteneklerini geliştirmesinin önüne set çekilmiştir. Kadınlar daha fazla toplumsal sınırlamalarla karşılaşmış, erkeklerle eşit bir şekilde eğitim görme olanak ve fırsatlarına sahip olamamış ve iş hayatında erkeklere oranla daha az onay görmüşlerdir (Durğun, 2019: 58). Toplumsal cinsiyet olgusu ayrımcı, eşit olmayan ve baskıya dayalı bir kategorileştirme oluşturur. Diğer bir deyişle, erkeklere verilen rolleri daha değerli kılarak kadınları ikinci plana iter. Bu bağlamda kendisine biçilen rollerle kadın, öteki rolünde mahkum, boyunduruk altında olan, bağım-

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Uşak Üniversitesi, İİBF, Toplumsal Gelişme ve Sosyal Politika ABD, Sosyal Hizmet, muhammet.koroglu@usak.edu.tr

² Arş. Gör., Uşak Üniversitesi, İİBF, Toplumsal Gelişme ve Sosyal Politika ABD, Sosyal Hizmet, bilgesu.cum@usak.edu.tr

KAYNAKLAR

1. 5393 Sayılı Belediye Kanunu (2005), T. C. Resmi Gazete, 25874, 3 Temmuz 2005.
2. 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (2006), T. C. Resmi Gazete, 26200, 16 Haziran 2006.
3. 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun (2012), T. C. Resmi Gazete, 28239, 20 Mart 2012.
4. ALİCAN ŞEN, A. (2018), Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Kurumlar Arası İşbirliği Süreci ve 6284 Sayılı Yasanın Uygulanabilirliği, *Motif Akademi Halk Bilimi Dergisi*, 11(22), 141-161.
5. Alo 183. (2020). <http://www.alo183.gov.tr/alo183/hizmet-alan%C4%B1.html> adresinden 15.10.2020 tarihinde adresinden alındı.
6. BLANCHFIELD, L., MARGESSON, R. and SEELKE, C. R. (2009), *International Violence Against Women*, New York: Novinka.
7. Devlet Memurları Kanunu (1965), T. C. Resmi Gazete, 12056, 23 Temmuz 1965.
8. DURĞUN, S. (2019), *Rawls ve Okin Üzerinden Aile Kurumunu Yeniden Düşünmek*, İstanbul: Çizgi Kitabevi.
9. ELİUZ, Ü. (2011), Cinsel Kimlik Paniği: Kadın olmak, *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 6(3), 222-232.
10. ERBAY, E. ve TUNCAY, T. (2006), Sosyal Hizmet Bakışıyla Kadın İstihdamı, *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 17(2), 25-40.
11. Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik (2013), T. C. Resmi Gazete, 28737, 16 Ağustos 2013.
12. GÜRSES, D. (2009), İnsani Gelişme ve Türkiye, *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(21), 339-350.
13. İş Kanunu (2003), T. C. Resmi Gazete, 25134, 10 Haziran 2003.
14. İşçi Dünyası. (2020), *SYDV Tarafından Ödenen Dul Maaşı Şartları*, 4 Ekim 2020 tarihinde <https://iscidunyasi.com/sydv-tarafından-odenen-dul-maasi-sartları> adresinden alındı.
15. Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik (2013), T.C. Resmi Gazete, 28519, 5 Ocak 2013.
16. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (2004), TBMM Genel Kurulu, 5251, 27 Ekim 2004.
17. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü. (2020), 7 Ekim 2020' de <https://www.ailevecalisma.gov.tr/tr-tr/sss/kadının-statusu-genel-mudurlugu> adresinden alındı.
18. KARATAŞ, S., ŞENER, Ü. ve OTARAN, N. (2008), *Kadın Sığınmaevleri Kılavuzu*, Ankara: Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü.
19. KÜÇÜKALİ, A. (2016), Kadın Konukevi Müdürlüklerinden Hizmet Alan Kadınların Genel Profili ve Kurumlardan Aldıkları Hizmetlerin Verimliliği: Erzurum, Erzinca ve Bayburt Örneği, *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 7(14), 43-57.
20. MAVİLİ, A. (2006), *Aile İçi Şiddet*, Ankara: Elma Yayınevi.
21. MCCUE, M. L. (1995), *Domestic Violence*, USA: Contemporary World Issues.

22. O. ŞAHİN, I. F. (2020), Kadın Yoksulluğu: “Nedenleri ve Mücadele Yöntemleri”, *Social Sciences Research Journal*, 9(1), 35-47.
23. OECD Data. (2020), *Employment Rate*, Ekim 2020’de OECD Employment Outlook: <https://data.oecd.org/emp/employment-rate.htm> adresinden alındı.
24. PTACEK, J. (2010), Resisting Co-optation: Three Feminist Challenges to Antiviolence Work, J. Ptacek içinde, *Restorative Justice and Violence Against Women* (s. 5-36), New York: Oxford University Press.
25. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik (2016), T. C. Resmi Gazete, 29656, 17 Mart 2016.
26. T.C. Anayasası (1982), T. C. Resmi Gazete, 17863, 18 Ekim 1982.
27. TRUNİNGER, E. (1971), Marital Violence: The Legal Solutions, *Hastings Law Journal*, 23(1), 259-276.
28. Türk Medeni Kanunu (2001), T. C. Resmi Gazete, 24607, 8 Aralık 2001.
29. Türkiye İstatistik Kurumu. (2019), *Merkezi Dağıtım Sistemi*, 10 Ekim 2020’de <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=102&locale=tr> adresinden alındı.
30. YAMAN, Ö. M., Aydın, V. ve Tel, Ö. (2015), *Türkiye Sosyal Hizmet Birikiminde Kadın*, İstanbul: Açılım Kitap.
31. YÜCEL, I. ve KUTLAR, İ. (2020), Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Kadınlara Yönelik Hizmetlerinin Toplumsal Cinsiyet Açısından İncelenmesi, *Akdeniz Kadın Çalışmaları ve Toplumsal Cinsiyet Dergisi*, 3(1), 151-169.